

To nie katar pochwy

- *Panie doktorze dzieje się ze mną coś niedobrego* - zaczęła nerwowo rozmowę siedząca w moim gabinecie pacjentka. *Mam chyba katar pochwy.*

- *Co?* - zdziwiłem się. - *Proszę powiedzieć, co pani dolega.*

Po chwili zaczęła mówić

- *Od dziesięciu dni odczuwam wzmożoną wydzielinę z pochwy, której towarzyszy przykry zapach. Mam uczucie nadmiernej wilgotności w kroczu, stale mokrą bieliznę. Ponadto od kilku dni odczuwam świąd i pieczenie w pochwie. Każda próba kontaktu seksualnego nasila te dolegliwości i sprawia mi ból. Wszystko to utrudnia normalne funkcjonowanie.*

Po przeprowadzonym badaniu ginekologicznym i mikroskopowym rozpoznałem zapalenie pochwy wywołane drożdżakami i rzęsistką pochwową.

- *Proszę mi opowiedzieć o tej chorobie. Czy jest to schorzenie weneryczne?* - zapytała przerażona pacjentka.

Stwierdzone zapalenie pochwy nie jest chorobą weneryczną. Jest najczęstszym stanem zapalny sromu i pochwy. Nadmierna wydzielina z pochwy to nie katar a upławy, które są objawem tej choroby. Kolor, konsystencja i zapach ich zależny jest od rodzaju zakażenia. Chorobę wywołują też inne różne drobnoustroje.

Jak dochodzi do zapalenia pochwy?

Najczęstszą drogą zakażenia jest kontakt seksualny z nosicielem zarazków. Ale nie tylko. Zarazić się można praktycznie wszędzie np. korzystając z toalet publicznych, używając wspólnych ręczników itp. W społeczeństwie nadal pokutuje przekonanie, że zakażenie pochwy jest dowodem niewierności małżeńskiej. Często towarzyszy temu poczucie nieuzasadnionej winy. Poza przypadkami uzasadnionymi, bardzo często mimowolnymi sprawcami są mężczyźni. Z racji budowy narządu moczopłciowego mężczyzna chcąc oddać mocz musi dotykać palcami członka. Nie myjąc przed tą czynnością rąk przenosi zarazki na skórę członka. Przy najbliższym stosunku seksualnym zaraża partnerkę i pośrednio poprzez wspólne sanitariaty pozostałych członków rodziny.

Czy zakażeniu ulegają tylko kobiety?

Nie. Z tym, że u mężczyzn objawy zakażenia występują mniej wyraziście. Pojawia się swędzenie w okolicy cewki moczowej lub napletka. Często towarzyszy temu pieczenie przy oddawaniu moczu, rano może występować kropla wydzieliny ropnej z cewki moczowej.

Jak wyglądają upławy?

Jak już mówiłem upławy w zależności od rodzaju zakażenia mają różny wygląd. Przy zakażeniu rzęsistkiem pochwowym objawy chorobowe występują po ok. 7 dniach. Mają wygląd wydzieliny ropnej, żółtawej oraz lekko pianistej o mdłym, nieprzyjemnym zapachu. Niekiedy mogą być podbarwione krwią, gdy stan zapalny uszkodzi śluzówkę pochwy. Przy zakażeniu grzybiczym pochwy upławy są gęste, skąpe, białawe, najczęściej w postaci białych lub serowatych nalotów na ścianach pochwy, przedsionku pochwy i sromie. Natomiast bakteryjnemu zapaleniu pochwy towarzyszą biało-szare upławy i przykry rybi zapach nasilający się po stosunku.

Jakie okoliczności sprzyjają rozwojowi tej choroby?

Czynnikami sprzyjającymi zapaleniom pochwy są: urazy mechaniczne; zalegające w pochwie zbyt długo ciała obce jak np. krążki antykoncepcyjne, tampony; podrażnienia termiczne i chemiczne przy irygacjach pochwy; zaburzenia hormonalne czy przemiany materii (cukrzyca); choroby ogólne i nadużywanie antybiotyków powodujące spadek odporności.

Skutki zapaleń pochwy.

Stany zapalne pochwy powodują duży dyskomfort psychofizyczny i mają duży wpływ na zmniejszenie lub zanik libido. Ból podczas kontaktu seksualnego może doprowadzić do zaburzenia seksualnego zaburzenia, jakim jest dyspareunia. Nieleczone stany zapalne pochwy powodują zapalenie przydatków, a niekiedy niepłodność.

Czy każde upławy są objawem zapalenia pochwy?

Nie. W prawidłowych warunkach zwiększona ilość wydzieliny w pochwie związana jest z fazami cyklu miesięczkowego i stymulacją seksualną.

Cuchnące upławy mogą niekiedy występować u kobiet po porodzie i po miesiączce. Upławy mogą towarzyszyć schorzeniom ogólnym np. cukrzyca, choroby nowotworowe (krwista wydzielina nie związana z cyklem miesięczkowym), przy dużych stresach.

Jak zapobiegać zakażeniom?

Należy unikać kontaktów z przygodnie poznanymi partnerami. Celowe jest badanie i ewentualne leczenie kobiet pozostających w otoczeniu chorej, jak i partnera seksualnego. Brak nawyku systematycznego mycia narządów płciowych przez kobiety i mężczyzn przyczynia się do zwiększenia częstości zakażeń.

Leczenie.

Wiele kobiet, uważając narządy płciowe za swoiste tabu, próbuje leczyć się sama, co oczywiście nie pomaga, a niekiedy powoduje nasilenie się choroby. Jedynie zastosowane leczenie specjalistyczne zapewnia wyleczenie. Znajomość przyczyn zakażeń to najlepsza profilaktyka.

Zbigniew Fronczek
specjalista ginekolog położnik
seksuologia kliniczna, medycyna seksualna